

Εκφοβισμός και Βία στο σχολείο (school bullying) Θυματοποίηση (victimization)



1^ο, 2^ο ΓΕΛ & ΕΠΑΛ Ναυπάκτου

1^ο, 2^ο, 3^ο Γυμνάσιο Ναυπάκτου

Τι είναι σχολικός εκφοβισμός;

Η κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά,

με σκοπό την επιβολή, την καταδυνάστευση και την πρόκληση σωματικού ή και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός σχολείου.

Ο εκφοβισμός και η βία στο σχολείο είναι και ομαδικό φαινόμενο, καθώς δεν αφορά μόνο το μαθητή που εκφοβίζει και εκείνον που εκφοβίζεται, αλλά και όσους είναι παρόντες ή γνωρίζουν την ύπαρξή του, δηλαδή τους παρατηρητές, οι οποίοι μπορεί να είναι είτε μαθητές είτε ενήλικες.

Μαθητική Επιθετικότητα

Ένα σημείο το οποίο χρήζει διευκρίνισης είναι ότι όλες οι μορφές μαθητικής επιθετικότητας δεν αποτελούν εκφάνσεις του σχολικού εκφοβισμού και της βίας στο σχολείο.

Για παράδειγμα, η έκφραση επιθετικότητας στα πλαίσια κάποιου παιχνιδιού εξαιτίας μιας διαφωνίας, δεν αποτελεί αναγκαστικά μορφή εκφοβισμού.



Διαφορές ανάμεσα στον εκφοβισμό και στη σύγκρουση (conflict)

Σύγκρουση	Εκφοβισμός
Ισότιμη σχέση μεταξύ των μελών	Άνιση κατανομή δύναμης
Συχνή η ύπαρξη φιλικής σχέσης	Δεν υπάρχει φιλική σχέση
Λαμβάνει χώρα τυχαία	Έχει προγραμματιστεί
Μπορεί να συμβεί μια μόνο φορά	Είναι συμπεριφορά επαναλαμβανόμενη
Δεν επιφέρει σοβαρές συνέπειες στο θύμα	Απειλεί σοβαρά τόσο την φυσική όσο και την ψυχική υγεία του θύματος
Δεν αποσκοπεί στην απόκτηση δύναμης	Στόχος η επιβεβαίωση
Ακολουθεί συχνά μεταμέλεια – ανάληψη ευθύνης από το δράστη	Επίρριψη ευθυνών στο θύμα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ (ΣΠΡΩΞΙΜΟ, ΤΡΑΒΗΓΜΑ, ΚΛΩΤΣΙΕΣ, ΜΠΟΥΝΙΕΣ.....)



ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ (ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ
ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ (ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ, E-MAIL, ΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ, ΧΡΗΣΗ ΚΑΜΕΡΑΣ.....)

ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ (ΕΠΙΧΕΙΡΟΣΜΑΤΑ, ΕΙΡΩΝΙΑ, ΔΙΑΔΟΣΗ ΑΠΕΙΛΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ.....)



ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΕΚΒΙΑΣΜΟΣ (ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟ ΑΓΓΙΓΜΑ, ΛΕΚΤΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ, ΠΡΟΣΒΛΗΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ)



Έφηβοι **εκβιάζουν και εκβιάζονται**, διοχετεύουν φωτογραφίες και video συμμαθητών τους με προσβλητικό και παράνομο περιεχόμενο, εντάσσονται σε ρατσιστικές και άλλες παράνομες οργανώσεις, μπαίνουν σε σελίδες πορνό, διαδικτυακά καζίνο και παράνομα στοιχήματα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Παρεμβάσεις σε σχέση με τις οικογένειες θυτών και θυμάτων

Έλεγχο σχολικού χώρου,
Ανάπτυξη στρατηγικών,
προγραμμάτων anti-bullying

Παρεμβάσεις σε όλες τις ομάδες παιδιών (παιδιά-θύματα, παιδιά-θύτες, παιδιά-μάρτυρες)

Συστήνεται η δυναμική, αποφασιστική λεκτική παρέμβαση στην τάξη για να νοιώσουν τα παιδιά-θύτες ότι το σχολείο δεν αδιαφορεί και υπερασπίζεται τα θύματα

Συμβουλευτική υποστήριξη γονέων και παιδιών-θυμάτων

Ομαδική Διεπιστημονική συνεργασία (ψυχολόγου-εκπαιδευτικών-γονέων-ειδικών παιδαγωγών)



Πρωταγωνιστές Bullying

Μικρές ταινίες.

«Αιχμάλωτος του σχολείου»: Βίντεο της Σουηδικής Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης “Friends” για τον σχολικό εκφοβισμό.

<https://vimeo.com/60729522>

«Οι λέξεις πονάνε»: Βίντεο για την κοινωνική απομόνωση ως μέσο σχολικού εκφοβισμού.

<https://www.youtube.com/watch?v=6dVozPi4140>

«Το τίμημα της σιωπής»: Βίντεο για τον σχολικό εκφοβισμό και τον ρόλο των παρατηρητών.

<https://vimeo.com/49153059>